

Assens Kommune
Rådhus Alle 5
5610 Assens

29. november 2018

Godkendelse af vandløbsrestaureringsprojekt og § 3 dispensation ved Solevad vandmølle i Holmehave Bæk

Afgørelse

Vandløbsmyndigheden, Assens Kommune meddeler hermed godkendelse efter vandløbslovens § 37 og § 48 (LBK. nr. 127 af 26.01.2017) og bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering mv. § 25 (Bek. nr. 834 af 27.06.2016) til et restaureringsprojekt som vil forbedre de fysiske forhold for vand- og fiskepassage samt fjerne spærring ved Solevad Vandmølle i Holmehave Bæk.

Der meddeles samtidig dispensation fra § 3 jf. § 65 i lov nr. 934 af 27. juni 2017 om naturbeskyttelse til restaureringsprojektet – herunder udlægning af kampesten i mølledammen, som skal sikre nedstrøms vandrende fiskeyngel mod at ende i mølledammen samt modvirke tilsanding af mølledammen.

Baggrund

Statens vandområdeplan:

Staten skal jf. EU's vandrammedirektiv sikre et vandmiljø i god tilstand, herunder vandløb som skal sikres god tilstand ift. fisk, planter og smådyr. Yderligere skal der sikres fuld faunapassage for vandløbsfaunaen ved at fjerne rørlagte strækninger og spærringer. Indeværende projekt omhandler indsats udpeget i Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (BEK nr. 1521 af 15/12/2017) Jylland og Fyn med referencenumrene ODE-1145 (fjernelse af spærring).

Figurer i indeværende materiale er uddrag fra detailprojektering af det samlede projekt.

Projektets tidmæssige forløb

Assens Kommune har i 2013 opnået økonomisk tilsagn fra Staten til at håndtere indsatsen ODE-1145. Forud for tilsagnet er der udarbejdet forundersøgelse, som beskriver de tekniske løsninger til sikring af fuld faunapassage samt de anlægsmæssige omkostninger ved projekterne.

Assens Kommune har i samarbejde Slots-og Kulturstyrelsen (SLKS) og skiftende lodsejere i perioden 2013-2018 udarbejdet henholdsvis forundersøgelse og detailprojekt for indsatsen. Der er udarbejdet tre løsningsforslag til etablering af fuld faunapassage.

Indeværende projekt er udarbejdet på baggrund af møde afholdt i SLKS den 11. februar 2016. Mødet var ønsket af Assens Kommune for at afdække mulighederne for at tilgodese både de kulturhistoriske og naturmæssige interesser ved etablering af faunapassage ved Solevad vandmølle, som er en af 12 særligt udpegede vandmøller i Danmark, og som er omfattet af en udvidet bygningsfredning.

Principbeslutninger fra mødet er indarbejdet i projektet.

På mødet deltog:

Morten Stenak, Chefkonsulent, Ph.d., Slots- og Kulturstyrelsen

Tove Ekeberg, Arkitekt MAA, Slots- og Kulturstyrelsen

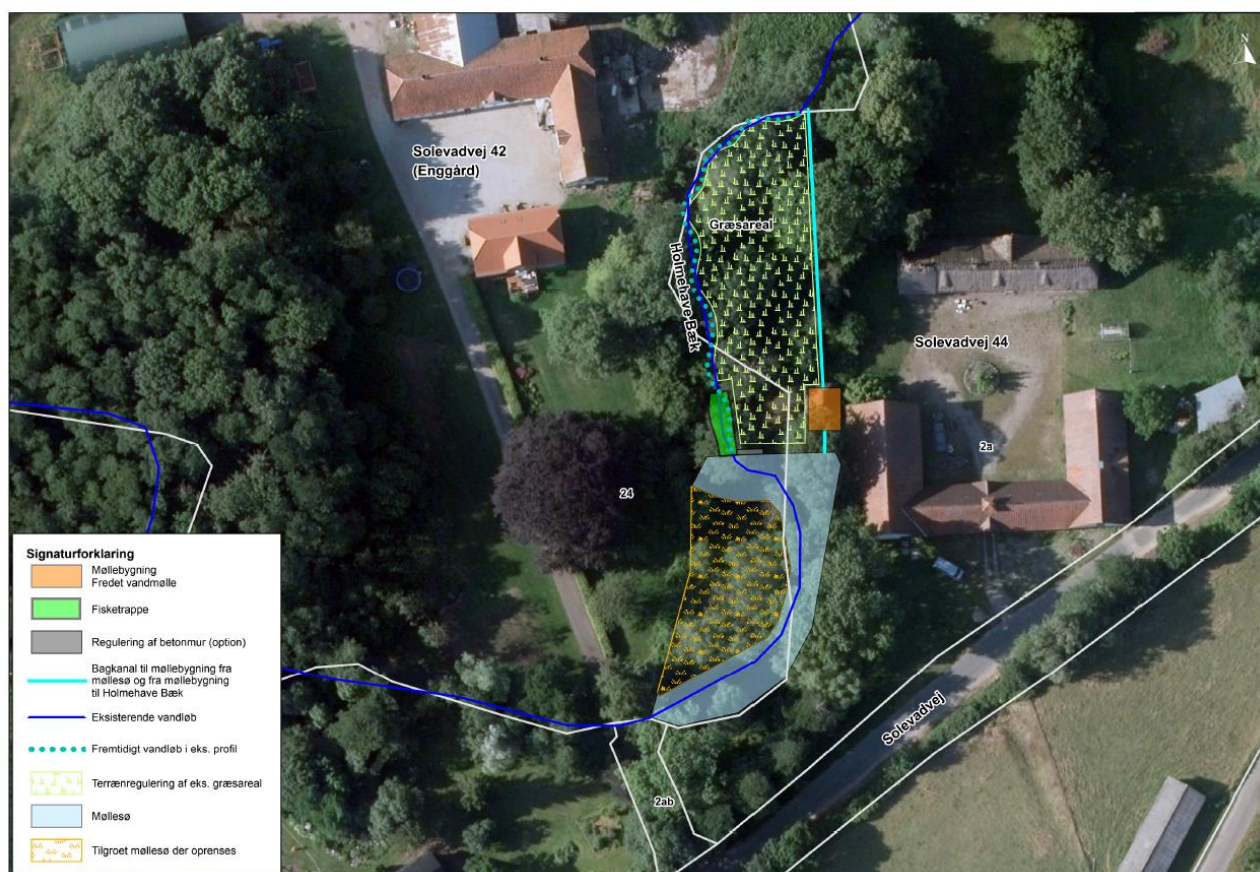
Kim Diget, Projektleder, Naturstyrelsen

Ann-Mett M. Sepstrup, Landskabsarkitekt, Assens Kommune

Jannik Seslef, Projektleder, Assens Kommune

Beskrivelse af projekt

I det følgende beskrives de væsentligste projekttiltag ifm. etablering af faunapassage. Indsatsen består i at sikre passage ved stemmeværk og fisketrappe ved vandmøllen (figur 2).

Figur 2: Oversigtskort med projektelementer

Beskrivelse af løsningen (figur 2)

Stenstryg: Der opbygges et nyt stenstryg gennem den eksisterende fisketrappe og nedstrøms denne med afslutning umiddelbart inden tilløbet fra bagkanalen. Bagkanalen løber til hovedløbet ca. 83 m nedstrøms det nuværende stemmeværk.

Stenstryget gennem fisketrappen opbygges med en slynget strømrende. Slyngene etableres fra side til side, svarende til tværvæggene i den nuværende fisketrappe og dybdepunkterne i disse. Der foretages ikke nedbrydning af den eksisterende fisketrappe, dog kan det blive nødvendigt at justere højde på skillevægge.

Neden for fisketrappen, fortsættes stenstryget med et let slynget strømrendeforløb.

I st. 2133 er den første tværvæg i den eksisterende fisketrappe placeret. Dermed er der ca. 6 m fra stemmeværket til den 1. tværvæg. Inden for denne strækning på 6 m opbygges starten af den fremtidige vandløbsbund op fra bunden af den nuværende fisketrappe ved stemmeværket til det øverste niveau for stryget, med bund strømrende i kt. 18,00 m DVR90. Herved sikres et vandspejl i søen omkring flodemålet i kote 18,42 og dermed grundvandstanden ved eksisterende bygninger.

Stryget opbygges som et v-profil og vandret tærskel med en 30 cm dyb og ca. 60 cm bred strømrende, som slynger sig ned gennem stryget i den nuværende fisketrappe. Derved sikres en vis vanddybde ved lave afstrømninger til sikring af stryget som faunapassage.

Strømningen svarer til den nuværende vandbevægelse, hvor vandet efter stemmeværket først ledes mod højre (set i nedstrøms retning) og herefter til venstre og højre. For at kunne afvikle faldet over den nuværende fisketrappe indlægges et supplerende slyng umiddelbart nedstrøms endevæggen af fisketrappen.

Faldet i strømrenden ned gennem hele fisketrappen bliver ca. 10 ‰. Strømrenden udgør en samlet længde på 120 meter. Fra 1. tværvæg i fisketrappen til udløb fra bagkanal er længden 114 meter. Faldet der afvikles på stækningen, udgør ca. 1,14 meter. Faldet gennem strømrende udgør dermed: $1,14/114=10\text{ ‰}$.

Det overordnede fald ned gennem stenstryget (banketfaldet) bliver ca. 19 ‰ gennem den nuværende fisketrappe og ca. 14 ‰ gennem den resterende stryg strækning. Det overordnede fald over den nuværende fisketrappe er ca. 70 ‰.

Dimensioner for stenstryget er angivet i tabel 1 herunder.

Station (m)	Station strømrende (m)	Bundkote strømrende (mDVR90)	Højde banket (gennemsnit) (mDVR90)	Bredde stryg (m)	Bemærkning
2139	85	-	-	4,0	Stemmeværk ved møllesø
2135	89	-	-	4,0	Udløbsside af spang
2133	91	18,00	18,30	4,5	1. tværvæg i fisketrappe
2129	100	17,91	18,21	6,3	2. tværvæg i fisketrappe
2125	110	17,81	18,11	6,3	3. tværvæg i fisketrappe
2120	125	17,66	17,96	9,0	Ca. 4 m nedstrøms fisketrappe
2099	150	17,41	17,71	5,0	Ca. 26 m nedstrøms fisketrappe
2056	205	16,86	17,15	5,0	Slut stenstryg lige opstrøms udløb fra bagkanal

Principskitse af opbygningen af stenstryget ned gennem den nuværende fisketrappe er illustreret i bilag 1.

Stemmeværk:

Den nuværende stemmeværkskonstruktion i st. 2139 bevares. Stemmeværket forudsættes at være fuldt åbent (reguleringspladen i bund), dog undtagen ved demonstrationsdrift af møllen.

Der ændres ikke på eksisterende forhold omkring vandtilstrømning til bagløb/møllehjul. Det vurderes derfor, at eksisterende fugtighedsforhold ved møllehjulet kan bevares. I forbindelse med projektet oprenses den tilgroede møllesø for sediment indtil den stenbelagte bund er fritlagt og der foretages nedskæring af træopvækst.

Ved demonstrationsdrift af møllen kan vandet i møllesøen stemmes op (se vilkår under punktet høring)

For at kunne afvikle en del af vandmængden ved store afstrømninger, fra møllesøen til stenstryget, øst om stemmeværket, foretages en justering/udskæring af betonfrontmur, som udgør den nordlige afgrænsning af møllesøen.

Justeringen sker ved afskæring af et 3 m bredt og 15 cm højt stykke af betonfrontmuren nærmest stemmeværket på den østlige side. Arealet, hvor vandet skal strømme øst om stemmeværket, sikres med pigsten/marksten udført som gårdspladsbelægning sat i cement.

Vandet ledes via overløbskanten, som afskæres 15 cm til ca. kt. 18,57 m DVR90 til stenstryget umiddelbart nedstrøms det nuværende spang. På det areal, hvor vandet er planlagt at strømme terrænreguleres let og sikres mod erosion ved lægning af pigsten eller lignende på et ca. 10 m² stort areal mellem stenstryg og stort bøgetræ, som i øvrigt fældes, da det er råddent og står meget skævt. (figur 3).

Figur 3: Bortskæring af del af frontmur i den nordlige del af møllesøen ved stemmeværk.

På grund af den fremtidige hævede vandløbsbund nedstrøms stemmeværket og for at undgå stor påvirkning af det nærliggende græsareal, foretages en let terrænregulering af (forhøjning) af brinkerne langs den nye strækning.

Projektets påvirkning af natur

Sø: I forbindelse med realisering af projektet påvirkes en tilgroet mindre sø omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Søen udgøres af møllesøen, og er dermed kunstig anlagt. Ved projektets realisering oprenses søen og træopvækst skæres ned. Søen er bl.a. besøgt i juni 2018, og der er ikke konstateret særligt sjældne, sårbare eller truede arter. Oprensning af søen vil fjerne næringsstoffer. Dispensation til oprensning er meddelt den 16. august 2018.

Det er Miljø og Naturs vurdering, at projektet samlet set har en positiv betydning for naturtypen søer og for vandløbet, hvor der fjernes en spærring.

Vandløb: Projektet påvirker samtidig også en del af det åbne forløb af vandløbet Holmehave Bæk. Her genslynges vandløbet gennem den eksisterende frisketrappe, vandløbsbunden hæves og der udlægges gydegrus og skjulesten.

Det er Miljø og Naturs vurdering, at projektet med fjernelse af spærring, har en samlet har en positiv betydning for naturtypen vandløb, da der vil skabes passage til ca. 23 km vandløb opstrøms den nuværende spærring.

Nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område nr. 98 "Odense Å med Hågerup, Lindved Å og Sallinge Å" beliggende ca. 0,6 km fra projektområdet i luftlinje og ca. 2 km opstrøms Odense Å. Projektet påvirker ikke dette område i negativ retning.

Berørte adresser og projektets parter

Berørte adresser, 5690 Tommerup

Adresser	Ejer
Ulrikka Brændgaard Nissen	Solevadvej 44, 5690 Tommerup
Simon Brændgaard Nissen	Solevadvej 42, 5690 Tommerup

Tabel 1: Lodsejere og adresser som berøres af projektet

Projektets parter

Part	Rolle
Ulrikka Brændgaard Nissen, Solevadvej 44, 5690 Tommerup	lodsejer
Simon Brændgaard Nissen, Solevadvej 42, 5690 Tommerup	lodsejer

Tabel 2: Projektets parter og deres rolle

Assens Kommunes vurdering:

På baggrund af egne besigtigelser af projektstrækningen, rapporter udarbejdet af Orbicon i forbindelse med detailprojekteringen for indsatsen ved Solevad Vandmølle, ønsker Assens Kommune ovenstående restaureringsprojekt gennemført.

Det vurderes, at projektet vil forbedre vilkår for flora og fauna tilknyttet beskyttede vandløb i projektområdet samt vandløbet opstrøms.

Vandløb

Vandløbskvaliteten i området vil blive forbedret markant i Holmehave Bæk, da den nuværende spærring i form af en fisketrappe fjernes. Selve projektstrækningen ved Solevad Vandmølle vil blive forbedret i form gode fald- og substratforhold.

Opstrøms beliggende vandløbsstrækninger forbedres, da der etableres fuld faunapassage hertil.

Beskyttet natur

Det er Assens Kommunes vurdering, at oprensning af møllesøen er positivt for søen som helhed, da denne sikres større vandspejl og lysindfald til gavn for organismer, der har søer som levested.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område nr. 98 "Odense Å med Hågerup, Lindved Å og Sallinge Å" beliggende ca. 0,6 km fra projektområdet i luftlinje og ca. 2 km opstrøms Odense Å.

Det vurderes, at restaureringsprojektet af vandløbet ikke vil påvirke tilstanden i Natura 2000-området negativt, da projektet skaber sammenhæng og passage for organismer i vandløbene og

dermed er naturforbedrende. Afstanden til Natura 2000-området er så stor, at der ikke forventes at være en påvirkning. På den baggrund vurderes det, at projektet med de stillede vilkår ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil indebære negative påvirkninger af Natura 2000-områder. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke vil indebære beskadigelse eller ødelæggelse yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter optaget i habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge plantearter optaget i habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsen¹.

Tidsplan

Høringsperiode	12. juli til 6. september 2018
Tilladelse/ Klagefrist	29. november-27. december 2018
Anlægsarbejde	Første halvår af 2019

Myndighedskrav

Realiseringen af projektet forudsætter godkendelse efter vandløbslovens § 37 og § 48 (LBK nr. 127 af 26.01.2017) og § 25 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering mv. (Bek. nr. 834 af 27.06.2016). Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 jf. § 65 i lov nr. 121 af 26. juni 2017 samt screeningsafgørelse (VVM) efter miljøvurderingslovens² § 21.

Der skal desuden foretages en screening iht. planlovens bestemmelser om VVM, og en vurdering af om projektet påvirker et Natura 2000-område væsentligt iht. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Projektet kræver ligeledes tilladelse fra 10, stk. 1 og 2 i lovebekendtgørelse nr. 219 af 6. marts 2018 om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer (bygningsfrednings-loven), jf. § 9, nr. 9, i bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Kulturarvsstyrelsen (i dag Slots- og Kulturstyrelsen).

Assens Kommune har den 4. april 2018 ansøgt om tilladelse og har den 28. juni 2018 opnået tilladelse til byggearbejder ved Solevad vandmølle.

Godkendelsens varighed

Anlægsarbejdet skal være udført senest 3 år fra godkendelsesdatoen. Hvis dette ikke er tilfældet bortfalder godkendelsen.

Lovgrundlag

Realiseringen af projektet forudsætter godkendelse efter vandløbslovens § 37 og § 48 (LBK nr. 127 af 26.01.2017) og bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. § 25 (BEK nr. 834 af 27.06.2016) samt VVM-screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens³ § 21.

¹ BEK. nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

² Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr. 448 af 10. maj 2017)

³ Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr. 448 af 10. maj 2017)

Desuden skal der i forbindelse med ovenstående afgørelser foretages en vurdering af, om projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsen.

Naturbeskyttelsesloven

Gennemførelse af projektet forudsætter dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, da søen og vandløbet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og dermed omfattet af forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i særlige tilfælde dispensere til visse ændringer, særligt når de er naturforbedrende.

Anden lovgivning

Assens Kommune har den 4. september 2018 på baggrund af en screening truffet afgørelse om, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Afgørelsen er truffet efter § 21, stk. 1 i miljøvurderingsloven. Screeningen er gennemført efter kriterierne i bilag 6 i miljøvurderingsloven.

Assens Kommune har ligeledes vurderet projektet i henhold til bekendtgørelse nr. 926 af 27.06.2016 om udpegning og adm. af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter jf. §§ 7 og 8. Der er ikke registreret bilag IV-arter i området. Det er Assens Kommune, Miljø og Naturs vurdering, at projektet ikke i sig selv i eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en negativ påvirkning af Natura 2000-område Odense Å mv. Projektet sikrer bedre faunapassage for organismer i vandløbet, hvilket vil forbedre livsbetingelserne for de organismer, der er tilknyttet vandløbet, der løber til Odense Å.

Projektets økonomi

- Vandområdeplan indsatser: Udgifter til projekterne afholdes af Staten og EU.
- Oprensning af mølledam: Udgifter afholdes af Assens Kommune

Høringsproces

Restaureringsprojektet har været i 8 ugers høring fra 12. juli til . september, med efterfølgende godkendelse og 4 ugers klageperiode fra 29. november til 27. december 2018.

Høringssvar

Der er indkommet høringssvar fra:

- Odense Bys museer
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Fiskeristyrelsen
- Dansk Møllerforening

Høringssvarene har givet anledning til følgende justering og præcisering af projektet:

Justering:

For at sikre nedstrøms vandrende fiskeyngel mod predation i mølledammen og for at sikre mølledammen imod tilsanding således at det fredede miljø fremstår oprindeligt og med et vandre-servoir der sikrer mulighed for demonstrationsdrift af møllen, udlægges kampesten i dammen fra indløb imod faunapassage.

Træ nær stemmeværk fældes da det er råddent ved roden og i øvrigt står meget skråt med fare for at vælte.

Løsning inkl. kortmateriale kan ses i bilag 1.

Assens Kommune har besigtiget Solevad Vandmølle den 26. oktober sammen med Odense Bys museer. Museet har i mail af 29. oktober godkendt løsningen.

Slots- og Kulturstyrelsen har ligeledes i mail af 12. november godkendt løsningen i forlængelse af Tilladelse til etablering af faunapassage ved Solevad Mølle af 28. juni 2018 og i henhold til bygningsfredningslovens § 10.

Præcisering vedr. mulighed for opstemning til demonstrationsdrift af møllen:

Lodsejer, Slots og Kulturstyrelsen, Odense Bys museer samt Danmarks Sportsfiskerforbund har været partshørt i forbindelse med fastsættelse af vilkår for demonstrationsdrift og almindelig drift af Solevad Vandmølle.

Vandet må ved demonstrationsdrift af møllen ledes fra dam via malekarm til møllehjulet i 40 timer pr. år svarende til 1 time pr. uge, dog ikke i perioden marts-maj hvor fiskeyngel trækker mod havet.

Møllehjulet må vættes via vandindtag fra dam via malekarmen i 5 minutter pr. dag hele året rundt for at sikre hjulet imod råd, svarende til 30 timer pr. år.

Den resterende tid skal vandet ledes frit via faunapassagen.

I mail af 23. november 2018 har Slots- og Kulturstyrelsen accepteret ovenstående vilkår.

I mail af 19. november 2018 har Danmarks Sportsfiskerforbund accepteret ovenstående vilkår.

I mail af 27. november 2018 har Odense Bys museer accepteret ovenstående vilkår

I mail af 28. november har lodsejer accepteret ovenstående vilkår.

Klagevejledning – Vandløbsloven

Vandløbsmyndighedens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for de fastsatte 4 ugers klagefrist fra afgørelsen er meddelt jf. vandløbslovens §§ 80 og 81.

Klageberettigede er adressaten for afgørelsen samt enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på www.nmkn.dk, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du.

Det er en betingelse for Miljø og Fødevareklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 900 kr. for private og 1.800 kr. organisationer og virksomheder til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnens hjemmeside www.naeveneshus.dk og www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder ikke behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Venlig hilsen

Jannik Seslef
Projektleder

Kopi sendt til:

Lodsejere:

Se tabel 1 og 2.

Myndigheder og foreninger:

- Naturstyrelsen, Førstballevej 2, 7183 Randbøl
- Odense Bys Museer, Overgade 48, 5000 Odense C.
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K.
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen v/ Toni Reese Næsborg.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Assens v/ Sven Rask
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV.
- Friluftsrådet Sydfyn v/ Per Brunsgaard
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
- DOF-Assens lokalafdeling v / Kirsten Pedersen
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Vandområdedistrikt 9, v/ Søren Knabe
- Dansk Møllerforening, Grubbemøllegården 8a, 5600 Faaborg
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Fiskeriinspektoratet Øst afd. Kolding, Eltangvej 230, 6000 Kolding.
- Landbrug og Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København
- Slots- og Kulturstyrelsen, H. C. Andersens Blvd. 2, 1553 København V.

Bilag 1

Assens Kommune har den 8. oktober 2018 deltaget i møde på initiativ fra Danmarks Sportsfiskerforbund, der havde indgivet høringssvar til projektet. Ud over sportsfiskerne deltog DTU Aqua, lodsejer og Assens Kommune.

Mødet blev afholdt på ejendommen Solevadvej 24, Tommerup.

På mødet blev oprensningen af mølledammen drøftet, da DSF og Fiskeristyrelsen finder oprensningen u hensigtsmæssig i forhold til nedstrøms vandrende fiskeyngel, som risikerer at blive udsat for predation fra rovfisk og fugle i selve mølledammen samt tab af ørredsmolt i den kunstige sø.

På mødet blev forskellige scenarier diskuteret, herunder en begrænset oprensning af sediment til umiddelbart lige under vandspejl i kote 18.42. Dette vil alt andet lige betyde en mindre volumen i dammen til brug for demonstrationsdrift af møllen.

Ligeledes blev muligheden for at minimere oprensningen ved at undlade oprensning af aflejringer i en bræmme/mudderflade gennem dammen fra indløb til udløb ved stemmeværket drøftet. Herved ville dammen blive delt i to.

Fordelen ved denne løsning er at vandpresset ved store afstrømninger ikke ville blive ledt imod dammens afgrænsning og stensætning mod ejendommen mod øst. Denne løsning vil i højere grad sikre bygninger og mølle mod erosion fra vandpresset. Ulempen er at søen ville fremstå opdelt med en mudderflade i midten af søen.

Det er Assens Kommunes vurdering at ovenstående ikke er foreneligt i forhold til de øvrige interessenters ønsker og krav til projektet ligesom der heller ikke var opbakning fra lodsejer til denne løsning.

Som et kompromis blev en kombination af oprensning og udlægning af marksten i bunden af søen drøftet. Ved denne løsning oprenses hele søen ned til eksisterende stensætning med marksten i bunden af nuværende sø. Herefter udlægges sten ved indløb i dammens sydvestlige hjørne og ned imod stemmeværket og faunapassagen (se skitse).

Der bliver anvendt lokale sten som er af samme type som de øvrige stensætninger og stenbund i søen og er dermed afstemt med de lokale forhold. Stenene udlægges på bunden af søen op til ca. kote 18.42. Derved ligger stenene under vandspejlet, som kommer til at fremstå intakt (se kort herunder). Stenene udlægges som et trekantprofil i toppen og sikres eventuelt med geotekstil for at hindre gennemtrængning af sediment til dammen. Stenenes placering er vist på kortet herunder.

Fordelene ved denne løsning er flere.

- For det første sikres det, at nedstrøms vandrende fisk ledes med strømmen langs dammens vestlige kant direkte imod faunapassagen. Derved undgås det at ynglen ledes ind i dammen hvor predation og forsinkelse kan finde sted.
- Ligeledes sikres det at sand og mudder ledes med strømmen langs dammens vestlige kant og videre gennem det nye stryg. Herved undgås at sediment aflejres i dammen.

- Effekten af den kommende oprensning bliver vedvarende, og skal ikke løbende foretages for lodsejers regning. Det skal hertil bemærkes at Assens Kommune fortsat vil tømme det eksisterende sandfang beliggende umiddelbart opstrøms indløbet til søen.
- Løsningen sikrer samtidig at vandpresset ved store afstrømninger ikke ledes mod eksisterende stensætning, bygninger samt mølle i dammens vestlige side med mulig erosion til følge.

Assens Kommune har den 9. oktober 2018 besigtiget dammen for at vurdere ovenstående tiltag sammen med HedeDanmark, som skal foretage den kommende oprensning.

Det vurderes at ovenstående tiltag med udlægning af kampesten under vandspejlet til kote 18.42 vil sikre størst mulig volumen i dammen til brug for kommende demonstrationsdrift og samtidig undgå tilsanding af mølledamen i fremtiden. Herved sikres det kulturhistoriske miljø yderligere ved at mølledammen forbliver uden aflejringer. Yderligere sikres områdets fortælleverdi med et frit vandspejl i dammen, som da møllen var i drift.

Samlet set er det Assens Kommunes vurdering at projektet med ovenstående justering er den bedste mulige kompromisløsning mellem hensynet til fredning og biologiske forhold. Der etableres en bedre faunapassage samtidig med at områdets bærende fredningsværdi med opretholdelse af stemmeværk, tilløb til møllen og muligheden for at møllens funktion opretholdes/forbedres i forhold til den nuværende situation.

Lodsejere ønsker samtidig denne løsning.

Træ som fældes i forbindelse med anlægsprojekt.